

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17C/278/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204826
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7713204826.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, sudkyňa JUDr. Oľga Tatranská, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s r.o., IČO: 264 29 705, so sídlom: Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, ČR, zast.: Fridrichom Paľkom, s r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom: Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Y. Y., T. XX.X.XXXX, H. S. XXX, S. XXX XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom: N. C. D., F. B. G. Y.V. V., v konaní o zaplatenie 1080,13 eura s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Náhrada trov konania sa účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.03.2013 domáhal zaplatenia istiny 1080,13 eura, zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 1080,13 eura od 6.4.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku z tejto sumy od 16.6.2010 a tiež zmenkovej odmeny 1/3 % zmenkovej sumy t.j. 3,60 eura a náhrady trov konania v sume 173,54 eura titulom právneho zastúpenia a 64,50 eur titulom súdneho poplatku.

Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 20.10.2009 na zmenkovú sumu 1080,13 eura, zároveň aj zaviazal k náhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 6.4.2010. V texte zmenky bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za zmenku pri predložení na rad zmenkovému veriteľovi. Indosovaná zmenka je podľa navrhovateľa vistazmenkou a je opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia.“ Žalobca predložil zmenku k zaplateniu, z čoho žalovaný ako vystaviteľ doposiaľ zaplatil 00,0 eura a na úroky 00,0 eur. Taktiež nenechal zistiť vyššie uvedené skutočnosti verejnou listinou, nakoľko zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu.“

Na preukázanie svojich tvrdení predložil súdu ako jediný dôkaz zmenku, ktorej originál je podľa príslušných predpisov náležite zabezpečený v trezore súdu.

Sprvoti súd, vychádzajúc z § 87 písm. d) O.s.p. (popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého je platobné miesto, ak sa uplatňuje právo zo zmenky alebo šeku) a § 10 ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky postúpil vec Okresnému súdu Košice I z dôvodu vecnej nepríslušnosti, voči čomu žalobca podal námietku v podaní zo dňa 3.5.2013 (čl. 14). V nej poukázal na nesprávnosť postupu procesného súdu, pretože Slovenská republika Komisií oznámila, že na konanie podľa Nariadenia č. 861/2007 sú zásadne okresné súdy, ako aj na to, že v danej veci sa jedná o drobný spor podľa § 200a OSP a že toto ustanovenie sa vzťahuje aj na spory vyplývajúce zo zmenky.

Okresný súd Košice I vyslovil nesúhlas s prenesením príslušnosti na ich súd a Krajský súd Košice svojím uznesením 4Ncb/182/2013 - 19 zo dňa 8.7.2013 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Košice 1 je dôvodný. Tým bola vecná príslušnosť pre konanie založená tunajšiemu súdu.

V uznesení zo dňa 8.7.2013 krajský súd o.i. konštatoval aj to, že, ako vyplýva z pripojenej zmenky, pôvodným majiteľom bola spoločnosť Pohotovosť s.r.o. a vychádzajúc z poznatkov z množstva sporov, v ktorých táto spoločnosť uplatňovala nároky zo zmienek, jedná sa o zabezpečovaciu zmenu nárokov uvedenej spoločnosti ako veriteľa z úverových zmlúv spotrebiteľských, keďže sa jednalo o úvery podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Svedčí o tom aj Dohoda o vyplňovacom práve, o ktorej má súd vedomosti z množstva iných sporov tejto spoločnosti a teda vec bude treba posúdiť nielen podľa zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb, ale aj podľa zákona 258/2001 Z.z.. Nároky je treba posudzovať prioritne podľa predpisov na ochranu spotrebiteľa. Nadväzne na to pri kolízii príslušnosti zmenkového súdu a súdu podľa bydliska spotrebiteľa má prednosť posúdenie príslušnosti podľa bydliska spotrebiteľa, inak by mohlo dôjsť k obmedzeniu až popretiu práv spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

V súlade s uvedeným Okresný súd Košice-okolie, súc viazaný právnym názorom nadriadeného súdu, v konaní pokračoval.

Následne na to procesný súd uznesením zo dňa 4.12.2013 (čl. 37) súd prerušil konanie až do skončenia konania, ktoré v aktuálnom čase prebiehalo pred Súdny dvorom Európskej únie pod sp. zn. C-558/2013.

Na základe odvolania zo strany žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením 3Co/77/2014 - 53 zo dňa 30.5.2014 uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. V tomto uznesení o.i. poukázal na to, že po splnení základných procesných otázok (predloženie originálu zmenky, zaplatenie súdneho poplatku, výpisu z obchodného registra žalobcu...) sa konanie ďalej riadi ust. čl. 4, 5 a nasl. Nariadenia a preto je potrebné, aby bol návrh v prvom rade posúdený ohľadom toho, či je o ňom možné rozhodnúť. Akcentoval tiež na možnosť ďalšieho konania posúdiť najmä to, či nejde o pohľadávku zjavne neopodstatnenú, alebo je návrh neprípustná a či informácie žalobcu sú dostatočne jasné a primerané. Prípadné vady z formálneho hľadiska sa postupuje analogicky ako podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Ako súd uviedol vyššie, žalobca okrem okolností, vedených v žalobe, ktoré oprel jedine o predĺženú zmenu, neuviedol žiadne ďalšie vecne dôležité skutočnosti pre posúdenie dôvodnosti svojho nároku a nepredložil žiadne iné dôkazy. Okresný súd preto vyzval žalobcu tlačivom B - žiadosť o doplnenie alebo opravu návrhu, vydaným podľa čl. 4 ods. 4 nariadenia ES č. 861/2007 (analogicky ako podľa § 43 Obč. súdneho poriadku) dňa 11.9.2014, aby súdu v určenej lehote doplnil svoj návrh a

- 1/ skutkovo vymedzil a opísal vznik záväzkového vzťahu medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu, najmä predĺžil zmluvu,
- 2/ preukázal skutočnú výšku poskytnutých peňazí a akým spôsobom
- 3/ akú celkovú výšku žalovaný zaplatil a kedy realizoval poslednú úhradu
- 4/ či pôvodný veriteľ od zmluvy odstúpil popr. zanikla iným spôsobom, kedy a ako; a za tým účelom žalobcovi uložiť predložiť listinné dôkazy v určenej lehote.

Žalobca na výzvu súdu reagoval podaním zo dňa 29.09.2014 (čl. 64) tak, že - podľa jeho tvrdenia, poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na platných nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky, pričom navrhovateľ predložil jej platný originál. Zmenkové informácie boli presne prenesené do návrhu na začatie konania, preto podľa navrhovateľ a netreba nič opraviť alebo doplniť. Žalobca disponuje len zmenkou a nemá iné primerané alebo presné údaje alebo listiny, ktoré by mohol predložiť súdu. Poukázal, že kauzálne námietky môže vznášať zásadne odporca a nie je úlohou súdu suplovať jeho aktivitu. Okrem uznesenia KS Banská Bystrica 43CoZm/10/2013 žalobca žiadne iné listinné dôkazy nepredložil.

Žalovaný sa v mieste svojho bydliska nezdržiava, preto mu súd ustanovil pre konanie opatrovníka. Opatrovníkovi bolo tlačivo C - výzva na odpoveď spolu so všetkými rozhodnutiami, vydanými v tomto konaní, doručená dňa 5.5.2015, na ktorú nedošla súdu žiadna odpoveď.

Právomoc i príslušnosť tunajšieho súdu bola založená podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia Rady ES č. 44/2001 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Podľa kapitoly I, čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie“) toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000,- EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

Podľa kapitoly II, čl. 5 bodu 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

Podľa kapitoly II, čl. 19 Nariadenia pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa vedie konanie.

Po zistení, že v zmysle nariadenia č. 861/2007 žalovaná pohľadávke neprevyšuje sumu 2000 eur, súd o veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a verejne rozsudok vyhlásil dňa 21.7.2015 o čom visel oznam na úradnej tabuli súdu ako aj na domovskej stránke MS SR po zákonom prepísanú dobu.

Tunajší súd preskúmal vec na základe listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalovaný vystavil v prospech spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., dňa 20.10.2009 v S. zmenu na rad na sumu 2080,13 eur so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 6.4.2010. Na zmenke je uvedené bez protestu a na platenie predložiť do 4 rokov od vystavenia. Zmenka bola prevedená indosamentom (rubopisom) na žalobcu.

Z obsahu listín v súdnom spise má súd za preukázané, že ako vyplýva z obchodného registra, a ako je tiež súdu známe z jeho úradnej činnosti, predmetom činnosti spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. (právny predchodca žalobcu) je o.i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Dodávateľ (spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. ako) uzatvárala podobné zmluvy opakovane, pričom tieto zmluvy boli vyhotovené ako vopred pripravený formulár v rámci ktorého spotrebiteľ nemal možnosť zmeniť žiadne zo zmluvných ustanovení, ktoré boli používané vo vzťahu k neurčitému okruhu spotrebiteľov. Zmluvu len mohol podpísať alebo odmietnuť ako celok.

Vychádzajúc z údajov obsiahnutých na zmenke, na ktorej je žalovaný označený rodným číslom (teda nie IČO-m) je zrejmé, že peniaze boli poskytnuté nie na podnikateľské účely, preto súd považoval právny vzťah, ktorý vznikol medzi spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. a odporcom za vzťah spotrebiteľský, a teda na tento vzťah aplikoval ustanovenia spotrebiteľského práva. Povaha uvedeného právneho vzťahu sa nezmenila ani indosovaním zmenky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného ku dňu vystavenie zmenky: v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Žalobca v predmetnej veci predložil súdu iba zmenku ako jediný listinný dôkaz, na základe ktorého sa pohľadávky, špecifikovanej v petite návrhu, domáha. Žalobca ale nenavrhoval vydať zmenkový platobný rozkaz. Za daného stavu preto pri skúmaní dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výšky je súd oprávnený požadovať, aby za tým účelom žalobca svoje tvrdenia náležite preukázal. Zásada abstraktnosti zmenky totiž môže byť prelomená vtedy, ak sa jedná o konanie úplne zakázané - v rozpore so zákonom a vtedy sa neplatnosť zmenky nezakladá na omyle, ale na rozpore zmenky v zmysle § 39 Obč. zákonníka. Je pravda, že Nariadenie Rady č. 861/2007 má za cieľ zjednodušiť a zrýchliť konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch, no aj toto konanie musí zabezpečiť, aby proces bol spravodlivý a žalobcovi boli priznané iba dôvodné nároky podľa hmotného práva a zároveň, aby bola zabezpečená ochrana práv spotrebiteľa. Nerešpektovanie vnútroštátneho právneho poriadku a práva Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by bolo obchádzaním týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia č. 861/2007.

Práve na základe vyššie uvedenej tézy súd výzvou zo dňa 11.9.2014 žalobcovi (za účelom preukázania ním tvrdných skutočností) uložil preukázať v prvom rade to, odkedy a na základe čoho bol pôvodný veriteľ Pohotovosť s.r.o. v právnom vzťahu so žalovaným a ďalšie, na vec s a prípadne viažúce súvislosti, týkajúce sa už samotného rozsahu plnenia. Jedine zo zmluvy mohol súd posúdiť, či a v akom rozsahu nárok žalobcu obstojí.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Účastník má totiž jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti

nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ nie sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca neunesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

Keďže zmenka v mimozmenkovom konaní nie je dôkaz a iné dôkazy žalobca neoznačil ani nepredložil ani po tom, ako bol na to súdom vyzvaný, ohľadom dôvodnosti základu i výšky uplatnenej pohľadávky nepreukázal vôbec nič. Za tohto stavu súd nemohol posúdiť ani to, či v prejednávanej veci bola splnená hmotnoprávna podmienka podľa § 4 ods. 6 zákona č 258/2001 Z.z.

Na základe skutočnosti, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, súd žalobu zamietol.

Žalobca nebol konaní úspešný a žalovanému trovy konania nevznikli resp. nepodal návrh na ich náhradu, súd vyslovil, že náhrada trov konania sa účastníkom nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na podpísanom súde v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 OSP/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.